

L'Independentisme i l'internacionalisme enfront al crisi espanyola

Iñaki Gil de San Vicente

Per què s'ha produït aquesta crisi? Com en sortirà la burgesia espanyola? Respon la crisi actual a una simple incapacitat transitòria del bloc de classes dominant per a saber aprofitar els immensos guanys obtinguts en “la dècada d'or” o hem d'aprofundir més en les contradiccions històriques del capitalisme espanyol per a descobrir quin és la gravetat real dels problemes que esclaten periòdicament? Estem immersos en una mera crisi econòmica o es tracta d'una “crisi espanyola” en el sentit que tota la seva estructura està troscejada? Si així és quins costos pagarem els i les explotades, les nacions oprimides dintre de l'Estat espanyol i les nacions saquejades pel seu imperialisme extern? Què hem de fer els pobles oprimits i les esquerres internacionalistes?

L'Independentisme i l'internacionalisme enfront al crisi espanyola

- 0. INTRODUCCIÓ
- 1. CRISIS ESTRUCTURALS DE L'ESTAT ESPANYOL
- 2. LES RESPOSTES: EXPLOTACIÓ I ESTATALISME
- 3. LA MATRIU SOCIAL D'UNA BURGESIA DÈBIL
- 4. TECNOFÒBIA, ASSOT I ESTULTÍCIA POLÍTICA
- 5. ENSULSIADA I INQUIETUDS PEL FUTUR
- 6. AFEBLIR I DERROTAR TOTES LES LLUITES
- 7. L'EMPOBRIMENT COM ARMA BURGESA
- 8. LA FISCALITAT COM ARMA BURGESA
- 9. PERSPECTIVES

0.- INTRODUCCIÓ:

Durant aquesta dècada una espècie d'eufòria infantil dominava el context espanyol, arribant-se a situacions esperpèntiques com les invectives àcides entre Zapatero i Berlusconi sobre quin era l'Estat que creixia més que l'altre. Tot això s'ha enfonsat. Aquest octubre, l'editorial d'un influent diari estatal parlava dels “signes de congelació” de l'economia espanyola que passa per una “intensa depressió de l'activitat i el consum”. Itàlia està malament però molt pitjor està l'Estat espanyol.

Per què s'ha produït aquest desastre? Com en sortirà la burgesia espanyola? Respon la crisi actual a una simple incapacitat transitòria del bloc de classes dominant per a saber aprofitar els immensos guanys obtinguts en “la dècada d'or” o hem d'aprofundir més en les contradiccions històriques del capitalisme espanyol per a descobrir quin és la gravetat real dels problemes que esclaten periòdicament? Estem enmig d'una mera crisi econòmica o es tracta d'una “crisi espanyola” en el sentit que tota la seva estructura està trossejada? Si així és quins costos pagarem els i les explotades, les nacions oprimides dintre de l'Estat espanyol i les nacions saquejades pel seu imperialisme extern? Què hem de fer els pobles oprimits i les esquerres internacionalistes? Sobre aquesta última pregunta aquí no es proposarà res perquè han de ser les i els afectats qui la responguin.

No són preguntes merament intel·lectuals, sinó que responen a la necessitat pràctica de conèixer teòricament la dialèctica de les contradiccions que determinen l'evolució social, contradiccions de les quals formem part activa en la mesura de la nostra capacitat material. Hi ha dues maneres de respondre a les preguntes anteriors. Una d'elles és la formal, la d'analitzar només el present immediat de l'economia com si aquesta fos un ens aïllat de la totalitat que l'envolta i de la història que l'ha format, i sempre des d'una opció conservadora o reaccionària. Deixem aquest mètode formal als ideòlegs burgesos i estatalistes. L'altra és la dialèctica, que s'introdueix en la lluita interna de les contradiccions, cerca les seves tendències evolutives mitjançant l'estudi crític de la seva història, té en compte la interacció entre tots els components de la realitat, i sempre amb el desig de revolucionar-les atiant la seva lluita antagònica fins a assolir el salt qualitatiu a a allò nou.

La interacció entre crisis internes a l'Estat espanyol i pressions externes que les agreugen, ha anat en augment des del segle XVII, quan l'economia capitalista s'enlaira i trenca la seva dependència dels eixos mediterrani-asiàtic i africà-caucàsic, i gira cap a l'eix atlàntic-nordeuropeu. Sis imperis que depenien de l'eix mediterrani-asiàtic, bàsicament, van quedar condemnats a l'enfonsament enfront del capitalisme en ascens: Xina, Índia, Rússia, Turquia, Espanya i Portugal, sent a la llarga incapaços de respondre per les seves contradiccions internes, a més dels atacs colonialistes externs a les exigències del capitalisme en expansió. Seria molt interessant comparar les seves respectives trajectòries, que van des de les revolucions fins a les dictadures militars i feixistes, passant per les guerres d'alliberament nacional i les ruptures estatals, sempre amb extremes violències criminals, però no podem fer-ho ara.

1.- CRISIS ESTRUCTURALS DE L'ESTAT ESPANYOL:

Hem recorregut a aquest exemple per a mostrar la profunditat de les debilitats estructurals que expliquen bona part dels problemes que minen a l'Estat espanyol des de llavors i que esclaten amb diverses intensitats al caliu de les crisis internes i externes, i molt especialment quan es fusionen les dues. Hem d'aturar-nos un segon a descobrir què és el que roman intocable durant aquests segles, o sigui, què és l'essencial; què és l'accessori, allò no essencial, i què és allò nou, el que apareix ara, en el nostre present. Solament així podrem disposar d'una perspectiva fiable per la qual guiar-nos. Si ens cenyim a la crisi de finals del segle XIX, ara estem en la quarta crisi d'aquesta mena que hi ha hagut en poc més d'un segle: la primera va ser precisament la crisi global de pèrdua definitiva de l'imperi d'ultramar, de Cuba i Filipines, davant l'expansió de l'imperialisme nord-americà. Llavors van xocar frontalment el capitalisme en la seva fase imperialista en ascens, representat pels EEUU, i un imperi colonialista com l'espanyol en caiguda lliure per haver fracassat en el seu acoblament a la industrialització imperialista. La reafirmació del nacionalisme espanyol per a salvar el seu Estat peninsular va ser una de les sortides desesperades, amb el consegüent augment de les opressions nacionals.

La segona crisi va esclatar en els anys 30 a l'unir-se, d'una banda, la incapacitat interna del capitalisme espanyol per a aprofitar en la seva solidesa interna els grans beneficis econòmics obtinguts per la seva neutralitat en la guerra mundial de 1914-18, i d'altra banda, els efectes de la crisi mundial iniciada el 1929. Els beneficis de la neutralitat amb prou feines van ser invertits en res que no fossin grans mansions, luxes i balafament, de manera que no es va avançar en una solidesa productiva industrial interna que unís a les burgesies basca, catalana i castellana-andalusa, sota l'administració d'un Estat modernitzat, laic i no dependent de l'Església i de l'Exèrcit. Sobre aquesta oportunitat perduda va colpejar una dècada més tard el demolidor impacte de la crisi de 1929. La fusió d'ambdues crisis explica la força dels nacionalismes dels pobles oprimits, la radicalitat obrera, la debilitat del règim, la caiguda de la Monarquia en 1931, la debilitat de la II República, la duresa de la resposta dretana i per fi el cop militar de 1936-39, en el qual el nacionalisme espanyol jugava un paper clau.

La tercera crisi sorgeix de la confluència entre l'esgotament socioeconòmic i polític del franquisme, amb la crisi socioeconòmica del capitalisme, ambdues des de finals dels anys 60. A diferència de les dues crisis anteriors, ara existeix una realitat mundial que influeix poderosament, i no és altra que l'existència de la URSS. L'imperialisme vol controlar la crisi de l'Estat espanyol i, d'acord amb el franquisme, imposa a les "forces democràtiques" i a les "esquerres" una sèrie de concessions a la unitat espanyola que són acceptades també per les burgesies autonomistes i regionalistes. Ara, l'Estat ha après una mica de les causes de la crisi de 1898, quan poc abans d'aquesta data disposava de l'oportunitat d'arribar a uns acords de major descentralització i d'algunes concessions a Cuba i Filipines, frenant el creixement de l'independentisme i tallant així les maniobres dels EEUU. La fracció més nacionalista i autoritària de la burgesia espanyola avortà aquelles propostes i va perdre ambdues guerres. El context mundial i estatal espanyol de 1931-36 va facilitar la força del nacionalisme franquista més reaccionari. No era aquesta la situació mundial i espanyola al començament dels 70, el que va dur a desenvolupar el parany de l'Estat "de les autonomies", en la qual, de nou, van perdre les nacions oprimides.

La quarta i última crisi, l'actual, té com imatge pública la significativa coordinació d'esforços entre les nacions oprimides i l'internacionalisme estatal, que ha servit per assenyalar clarament els problemes bàsics als quals ens enfrontem: opressió nacional, de classe, de sexe-gènere, política i democràtica en general. Igual que les crisis precedents, aquesta també ha necessitat d'uns anys per a formar-se, apareixent amb formes noves però evidenciant les mateixes contradiccions irresoltes que les anteriors. Però destaquen quatre característiques simultànies que hem de ressenyar: una, que els independentismes socialistes tenen una experiència que abans no tenien i, sobretot, són l'única força organitzada que presenta un model de construcció nacional progressista ja que les burgesies autonomistes ni volen ni poden fer-ho; una altra, que després de l'ensulsiada de les esquerres estatals, ha començat a créixer una altra esquerra internacionalista; a més, que també ressorgeix un

moviment intel·lectual crític amb el nacionalisme espanyol, i finalment, que pràcticament s'ha enfonsat la gran basa integradora per una banda del nacionalisme espanyol, la de la barreja entre l'uropeïsme cosmopolita, el patriotisme constitucional i la tolerància democràtica, barreja que pretenia demostrar que el nacionalisme espanyol, o una part d'ell, permetria expressar-se a l'independentisme sempre que aquest actués pacíficament i dintre de la llei espanyola.

2.- LES RESPOSTES: EXPLOTACIÓ I ESTATALISME:

Davant les quatre crisis, l'Estat espanyol ha respost sempre amb una solució essencial i bàsica, i amb altres diferents adequades a les peculiaritats de cadascuna d'elles. La resposta bàsica és l'enduriment de l'explotació assalariada i l'opressió nacional imposada directament i brutal, amb la força militar i econòmica, o indirectament i subtil, amb concessions inicials que són després restringides de forma paulatina o amb rapidesa segons les circumstàncies. Recordem la xerrameca demagògica de finals de 1979 sobre les excel·lències de l'Estat “de les Autonomies”, suposada solució eterna al “problema regional espanyol”, i com la LOAPA espanyola tallà d'arrel tant com va voler aquella demagògia només dos anys i mig més tard, el 1982. Després s'han multiplicat els exemples referents a això. Les amputacions legals o funcionals dels drets conquerits s'han accelerat en els últims temps responent a les necessitats internes i externes de l'Estat espanyol que ja pressionen conjuntament contra la burgesia espanyola.

I aquesta reculada dels drets socials i nacionals ha anat unida a un augment del poder econòmic i polític centralitzat a Madrid com capital de l'Estat, segons un estudi de la Fundació BBVA conegut al juny de 2009 i que se suma a altres anteriors en el mateix sentit, que demostra que en l'últim segle però sobretot des del Pla d'Estabilització de 1959 i des de la “democràcia” de 1978, Madrid ha estat la Comunitat Autònoma que més inversions públiques està rebent en l'últim segle, en infraestructures de totes classes, des de transports fins a educació i sanitat. La potenciació per l'Estat de Madrid no és casual ni capritxosa ja que és sostinguda al marge de quin partit sigui en el govern estatal, sinó que respon a un projecte de llarg abast que busca com a mínim, quatre objectius interrelacionats; un, millorar aquella expressió del dictador Franco que ho deixava “tot lligat i bé lligat”; dos, garantir que sigui el poder estatal centralitzat a Madrid el que dirigeixi el gruix de la relacions econòmiques amb el capitalisme mundial, en comptes de que aquestes siguin realitzades també per les burgesies “perifèriques”; tres, afeblir en extrem al moviment obrer madrileny que va ser molt combatiu entre 1972-84, comprant-lo i subornant-lo amb obres faraòniques i, quatre i decisiu des d'una perspectiva de llarg termini, tallar així la presa de consciència castellanista i internacionalista en augmentar el nacionalisme espanyol com efecte de les ajudes estatals a Madrid. Aquesta investigació, que insistim que confirma els resultats d'altres similars, mostra com enfront de les crisis analitzades, el bloc de classes dominant ha respost potenciant la centralitat nacional-estatal espanyola. Les burgesies “perifèriques” s'han anat adaptant en aquest segle, i les seves fraccions dominants han impulsat la centralitat estatal espanyola, el seu mercat-nació, com a lloc privilegiat per als seus negocis i alhora, com a recurs repressiu últim per a colpejar a les seves classes explotades. En la mesura que cadascuna de les crisis successives mostrava la creixent gravetat de les contradiccions internes i dels problemes externs, en aquesta mesura, el bloc de classes dominant augmentava el seu esforç per enfortir l'Estat en general i el seu punt geogràfic i simbòlic de poder: Madrid. No és casual, en aquest sentit, que fossin dues dates fonamentals, les de 1959 i 1978, les que marquessin dos acceleracions respectives precisament quan estava cada vegada més clar el risc que el capitalisme espanyol es retardés tant del grup de capdavaners internacional que no pogués tornar-hi mai més.

El 1959 la burgesia va imposar al franquisme un canvi total en la seva política econòmica, abandonant l'autarquia i obrint-se als capitals estrangers, sobretot al poder nord-americà, com últim acoblament modernitzador possible. El 1978 un dels objectius prioritaris era el de la famosa “entrada a Europa”, en el Mercat Comú de llavors. En les dues dates es van iniciar també sengles ofensives antiobreres encara que amb formes diferents: la primera amb la cruesa de la dictadura, la segona amb la legitimació dels sindicats reformistes. Precisament va ser la lluita de classes aguditzada després de 1959 la que va demostrar la creixent dependència de l'exterior del capitalisme espanyol, com es va veure en l'heroica vaga minera asturiana de 1962, en la qual el franquisme no va dubtar a negociar la compra de carbó “socialista” polonès per a destrossar la resistència obrera, encara que malgrat tot va haver de fer concessions importants al veure com la vaga s'estenia a Biscaia i Guipúscoa.

La urgència per enllaçar amb el més potent del capitalisme mundial ha estat una constant en

augment en el bloc de classes dominant, encara que les diferències han sorgit en el moment d'escollir la “bona ombra” protectora: afrancesats contra absolutistes, pangermanistes contra anglòfils, proianquis contra europeistes. La mundialització de la llei del valor-treball, o com en diuen els burgesos, el mercat “mundial”, ha accelerat la interacció entre les contradiccions internes del capitalisme espanyol i les seves debilitats externes.

3.- LA MATRIU SOCIAL D'UNA BURGESIA DÈBIL:

No obstant això, la matriu social que va formar al bloc de classes dominant es va caracteritzar per supeditar el treball productiu, la indústria i la tecnologia al guany immediat extret de l'explotació colonial i al comerç agropecuari. Aquestes mancances van aparèixer catastròficament en la crisi del segle XVII, quan l'imperi no tenia més remei que comprar canons als seus propis enemics perquè la classe dominant espanyola menyspreava la tecnologia i la indústria. Des de llavors, han fracassat els tímids intents d'augmentar la productivitat del treball mitjançant el desenvolupament tecnocientífic, dominant el mètode de l'assot sobre el mètode de la màquina. L'exemple més recent el tenim en la dràstica retallada en R+D+I realitzats pel PSOE en els pressupostos amb l'excusa de la crisi. La poca productivitat del treball és una de les impotències estructurals del capitalisme espanyol, i una de les raons bàsiques que expliquen l'extrema gravetat de la seva situació present.

La competitivitat d'una economia, la seva productivitat, és decisiva una cop que la llei del valor-treball s'ha mundialitzat, un cop que el mercat és mundial, i que els preus i els costos de producció de qualsevol zona particular estan condicionats directament i en temps gairebé real pels costos i preus d'altres zones del planeta. A la llarga, és la llei de la productivitat del treball la que determina quin imperialisme mana sobre els altres imperialismes, i com el capitalisme ha d'augmentar l'explotació de les classes i dels pobles. La llei de la productivitat és la tendència forta, mentre que existeixen tendències febles que poden condicionar en períodes curts, i de fet ho fan, però que acaben cedint al poder de la tendència forta, que reflecteix les dinàmiques de les contradiccions estructurals del sistema en el seu conjunt.

Per a la burgesia, la productivitat del treball és l'arma decisiva en “la guerra de la competència”. Per a les classes explotades, la llei de la productivitat és la que els colpeja diàriament, i per a les nacions i pobles empobrits i/o oprimits, dominar la seva productivitat del treball és construir la seva independència, mentre que deixar-la en mans de l'imperialisme és assumir la seva dependència o la seva opressió nacional. Per això és vital disposar sempre d'una visió històrica. Per això, augmentar la productivitat i la competitivitat exigeix un esforç llarg i continuat en grans inversions que no rendeixen beneficis a curt termini, sinó amb el temps.

Mai ens cansarem a dir que el problema decisiu del capitalisme espanyol i per tant de la seva unitat estat-nacional, és que no va triomfar cap revolució burgesa en el sentit clàssic, és a dir, que aquesta classe social no va poder destruir radicalment els pilars feudals desenvolupant els seus propis d'una forma independent. Mai va haver-hi una expropiació burgesa massiva dels béns eclesiàstics, dels latifundis medievals, de la monarquia, de les propietats de l'exèrcit com força autònoma preburgesa, etc. Les institucions típicament i necessàriament burgeses, com un Banc, una moneda i unes peses, una universitat, el seu sistema jurídic-econòmic, etc., van ser creades tard i amb grans limitacions enfront dels poders preburgesos.

Com a conseqüència, mai va haver-hi ni democràcia, ni cultura, ni ideologia específica i totalment burgeses, no en el sentit “pur”, que és impossible, sinó en el sentit històric marcat per les quatre revolucions burgeses clàssiques amb les seves dues fases internes, tema en el qual no podem entrar ara, com tampoc podem comparar el “capitalisme des de dalt” a Alemanya, Itàlia, Japó, etc., amb el de l'Estat espanyol. Finalment i com efecte de l'anterior, tampoc va poder haver-hi mai un procés de construcció estat-nacional burgès que integrés a les nacions oprimides. Va haver-hi intents d'avançar en aquesta línia però van ser derrotats per la reacció, o es van plegar a aquesta de por de les classes explotades i a les independències de les nacions oprimides. La debilitat històrica del capitalisme espanyol sorgeix d'aquí i és des d'aquesta perspectiva com hem d'analitzar no solament el limitat de la seva productivitat econòmica, sinó la resta de problemes.

4.- TECNOFÒBIA, ASSOT I ESTULTÍCIA POLÍTICA:

Abans de seguir, convé saber que el 2006 el capitalisme espanyol havia col·locat a 23 empreses dintre de les 1000 més tecnològiques de la UE, però van baixar a 21 el 2007, donant-se a més un descens de l'1,5% en la inversió tecnològica en aquestes empreses. En aquestes dates, el valor afegit per cada treballador estatal va ser de 49.200 euros enfront dels 76.500 a Alemanya. En 2008 el sector de la tecnologia va aportar el 7% del PIB estatal, un punt menys de la mitjana europea, que va ser del 8% del PIB de la UE. Segons AETIC, entre juny de 2008 i juny de 2009 la inversió tecnològica ha caigut el 7% pel que fa al mateix període entre 2007 i 2008; i entre el segon semestre de 2008 i el segon de 2009, la caiguda és del 13%. Aquesta organització patronal veu inconcebible que la inversió pública en tecnologia es redueixi en un 30% en els Pressupostos Generals de l'Estat de 2010. A més, en quelcom tan decisiu com són les noves telecomunicacions, la banda ampla i Internet, etc., els preus més alts són, de mitjana, els de les empreses espanyoles. Per a donar exemples fàcils d'entendre: les trucades dels mòbils costen un 60% més que en els països rics, mentre que més de la meitat dels espanyols no saben el que és un llibre electrònic.

Per altra banda, la reculada de l'economia espanyola es va veure confirmat de nou al juny de 2009 quan les dades de Brussel·les van indicar que si el 2007 el PIB espanyol va ser el 94,3% del PIB de la UE-15, de la UE "rica", en 2008 havia baixat al 93,6%. Segons un altre informe, l'economia espanyola va ser l'única que va baixar en la seva productivitat entre 1991 i 2005 de l'OCDE. Al setembre s'han conegut els informes del Banc Mundial i del Fòrum de Davos sobre la competitivitat econòmica, que reflecteix i depèn de la productivitat del treball. Segons el BM només Namíbia descendeix 12 llocs, un més que els 11 que retrocedeix l'Estat espanyol, que s'enfonsa fins al lloc núm. 62 d'una llista de 183. Segons el Fòrum de Davos, l'economia espanyola retrocedeix quatre posicions, del lloc 29 al 33 d'una llista de 134 països, i afegix una dada molt inquietant per a la burgesia espanyola: l'actual crisi colpejarà amb especial virulència a l'Estat espanyol de manera que aquest caurà a penúltim lloc en competitivitat en la llista de les 37 economies més poderoses del món, quedant Islàndia en l'últim lloc.

I per no estendre'ns, una dada il·lustrativa, a l'abril de 2009 el FMI va dir que Mèxic havia superat a l'Estat espanyol com la primera economia en el món hispanoparlant. El capitalisme és economia del temps de treball, i la llei de la productivitat del treball està essencialment relacionada amb el cost energètic de cada unitat de temps de treball i de cada mercaderia, sobretot quan augmenten el desastre ecològic i els preus de l'energia. Al costat d'altres 27 Estats, l'espanyol va signar les 25 mesures d'eficiència energètica presentades per la AIE però n'ha desenvolupat menys del 10%, ocupant l'últim lloc juntament amb Polònia.

Per què el bloc de classes dominant no va utilitzar almenys una part dels immensos guanys obtinguts en "la dècada d'or" per a augmentar la productivitat del treball? Per tres raons bàsiques. La primera i fonamental, perquè, com hem dit, la matriu social del capitalisme espanyol va formar una burgesia feble en el terreny polític i miop en l'econòmic, el que l'ha dut a no enfrontar-se a mort amb els denominats "poders fàctics", respectant els seus interessos i fins a potenciant-los a l'assumir part d'ells, com la seva tecnofòbia, aquell crític però il·lustratiu "Que inventin ells!" d'Unamuno. Segon, perquè la seva miopia intel·lectual no li permet planificar a mig i llarg termini, invertir ara en tecnologia per a quintuplicar els beneficis més tard, sinó que opta pel guany immediat encara que sigui pa per a avui i fam per a demà; una suficient inversió tecnològica durant la passada dècada, així com altres reformes burgeses, haguessin reduït en bona mesura la crisi actual.

Però aquí intervé la tercera raó, perquè la mateixa "dècada d'or" va ser producte de la ficció financera, de la creença que el diner crea diner sense haver d'usar-se la fàbrica, sinó la bruixeria i la màgia borsària, l'enginyeria financera. L'economia espanyola va començar a veure com l'economia del maó i del ciment, el diner barat, submergit i brut, i el turisme, bàsicament, podien treure del marasme als negocis. En aquestes condicions, la burgesia industrial, cada vegada més feble enfront de la financera-immobiliària, necessitava guanys immediats i la millor forma d'obtenir-les era, d'una banda, mitjançant inversió en totxo, en fang cuit, en comptes d'en intel·ligència mecanitzada, en màquines; i per un altre, explotar encara més a la classe treballadora però sense noves màquines,

sinó amb nous assots aportats pels governs de torn, legitimats pel sindicalisme reformista i beneïts per l'Església.

La interacció de les tres raons genera una casta política altament corrupta i superficial, trànsfuga, indisciplinada i inconsistent. És coneguda internacionalment la pèssima fama de la burocràcia espanyola per a organitzar grans esdeveniments, que generalment acaben engreixant butxaques privades i caixes B de partits polítics. Dos exemples basten per a veure la seva estultícia: un, el 2008 ni més ni menys que el 20% dels parlamentaris han tingut “activitat zero” en les tasques per a les quals han estat votats; i un altre, el març de 2009 la vicepresidenta del govern va haver de cridar l'atenció a prop de 30 secretaris d'Estat i sotssecretaris per la seva poca o nul·la consciència de la crisi: "Sembla que no sou conscients de la situació per la qual estem travessant al país!".

5.- ENSULSIADA I INQUIETUDS PEL FUTUR:

Solament des d'aquesta visió estructural del capitalisme espanyol comprendrem per què una vegada més va sacrificar la intel·ligència al fang cuit, la màquina a l'assot, recuperant formes clàssiques d'explotació inhumana com és l'esclavisme ocult de desenes de milers d'emigrants, de precaritzats i empobrits a l'extrem. Bona part del capital estatal, sobretot el financer, es va llançar sobre la ganga del ciment de manera que, sense forçar molt, es pot parlar d'una indústria dominant, la immobiliària. En el 2000, per exemple, el PIB espanyol tot just arribava al 10% de l'uropeu però aquesta indústria suposava el 30% de la producció immobiliària de la UE. L'ensulsiada del totxo, malgrat la seva gravetat, només ha suposat una petita reculada de la seva importància en el PIB ja que si el març de 2008 representava el 10,9% del PIB, al març de 2009 representava el 10,3%, gairebé el doble de la seva importància en la zona euro, que en aquesta mateixa data era del 5,8%. Part de les expectatives d'aquesta branca industrial provenien de l'esperança del creixement infinit de la indústria turística i de manteniment inesgotable de la despesa familiar.

El turisme està descendint amb rapidesa en un 10% menys, com en els diners que deixa un 15% menys, el que suposa una reculada als nivells de 2004; i la despesa familiar s'ha congelat, amb el qual les expectatives immobiliàries són també gèlides. Altre tant succeïx en el camp, on les perspectives no són gens bones tant per la pròxima fi de les ajudes europees com pels efectes del canvi climàtic. A més d'això, segons dades de 2006, un de cada dos assalariats treballava per a empreses no estatals la qual cosa, a més d'explicar la gran dependència cap a l'exterior de l'economia espanyola, també explica en part, encara que no en tot la seva desídia per invertir en tecnologia: que la portin de fora. Per altra banda, el tancament d'empreses no ha estat contrarestat per les que s'han creat, si bé ja el 2007 s'havia reduït a la meitat del nombre d'empreses creades en aquest any, el 2008 en nombre de societats ha disminuït un 1% pel que fa a 2007, el que suposa la primera caiguda neta en els últims nou anys.

Aquesta és una de les raons de la crisi financera ja que l'endeutament de les empreses immobiliàries arriba, segons algunes fonts, al 50% del PIB, uns 470.000 milions d'€. Segons els càlculs de Moody's la crisi financera necessita ràpidament una altra injecció de 57.000 milions d'€ perquè l'anterior, de 51.000, només cobreix el 47% de les pèrdues estimades. Les pèrdues reconegudes que s'estimen rondaran els 108.000 milions d'€, i el temps necessari per a sortir d'aquest forat està calculat en cinc anys. Però aquestes perspectives de futur que presenten els bancs, segons Moody's es basen en projeccions teòriques realitzades sobre la base de l'estat actual però si l'economia segueix el procés actual de deterioració, les pèrdues bancàries poden arribar als 225.000 milions d'€. Si aquest escenari resulta ser cert, el més probable és que la banca necessités gairebé una dècada per a recuperar-se.

De qualsevol manera, segons alguns analistes la indústria del totxo necessitarà fins a 2012 per a sortir de la seva depressió, el que per força pesarà sobre la banca. Un exemple del pes del totxo i d'altres economies, així com del consum insostenible, en la banca espanyola, és que tenia a l'estiu de 2009 ni més ni menys que una oficina per cada 986 habitants mentre que la mitjana de l'eurozona era d'una per cada 1735 persones. Però la crisi financera és més profunda perquè l'endeutament també afecta a altres indústries, i molt especialment a les petites i mitjanes, a les pimes, que al començament de 2009 tenien un 80% de les seves comptabilitats amb problemes de finançament.

El risc imminent de deflació, eufemísticament anomenada "inflació negativa", significa que els preus tendeixen a la baixa perquè la gent compra poc perquè no té diners, perquè necessita estalviar davant les incerteses, etc. En baixar les vendes, les fàbriques han de baixar els preus i produir menys, podent-se obrir una espiral descendent més nociva que la inflació. Des de fa mesos es debat si l'economia espanyola està a punt de caure en la deflació perquè el consum familiar estava caient en picat. A l'abril de 2009 el diari 'New York Times' deia que l'economia espanyola era la que més perill tenia d'entrar en deflació ja que els preus havien caigut el 0,1%, quelcom que no succeïa des de 1961, quan es va iniciar el registre de la inflació, sent a més el primer Estat de l'eurozona que entrava en taxes negatives. Al setembre de 2009 els preus marcats per l'IPC han descendit l'1%, sent el setè mes en taxes interanuals que succeïx el mateix, però el pitjor és que també descendeix la

inflació subjacent, la qual no té en compte els preus dels productes peribles, aliments i energia. La morositat és una de les causes i efectes de la de deflació, i a l'agost de 2009 havia pujat al 4,93% mentre que la taxa de crèdits dubtosos estava en el nivell més alt des de 1996.

Al començament de 2009 se sabia que les arques de l'Estat no podien seguir dilapidant diners públics per a lliurar-los gratis a la burgesia. Ni més ni menys que el llavors ministre d'economia va reconèixer que l'Estat havia utilitzat tot el marge que tenia contra la crisi. El deute oficial s'ha incrementat del 37% en 2008 al 53,4% en 2009, preveient-se que arribarà al 62,5% en 2010. Altres informes asseguren que entre agost de 2008 i agost de 2009 el dèficit estatal s'ha multiplicat per quatre, passant dels 14.574 milions d'euros en aquella data a 60.340 milions en l'aquesta data, el 5,73% del PIB. Per altra banda, la gravetat de la crisi està retardant el pagament dels deutes que es deuen A Hisenda ascendeixen a uns 37.000 milions, que espera recuperar a poc a poc. A més, hi ha els deutes de les Comunitats Autònomes, moltes de la quals es troben en fallida tècnica, i que ascendeixen a 7000 milions. La llista no s'acaba aquí, però molts especialistes posen en dubte que siguin retornats en els terminis previstos, si ho són en la seva totalitat.

Aquestes dades breus, que podem ampliar, reflecteixen una realitat ja sabuda amb antelació, sobretot en els aparells econòmics, coneixedors no només de la gravetat de la crisi sinó dels limitats recursos de l'Estat espanyol per a sortir-ne. Les inquietuds vistes no feien sinó confirmar les advertències d'institucions com Standard & Poor's, Moody's, Morgan Stanley i altres que advertien i adverteixen de les debilitats intrínseques del capitalisme espanyol. També en aquestes mateixes dates es debatia sobre si era bo que l'Estat sortís de la zona euro abans que fora expulsat, i entre els que proposaven que seguís dins posaven com única alternativa de sortida la retallada de salaris, l'austeritat, la reforma fiscal a favor de la burgesia, etc. Encara que es manté en relatiu silenci i sobretot fora dels grans mitjans de propaganda, la importància d'aquest debat és tal que, sense aprofundir ara en ell, al setembre de 2009 la majoria dels participants insistien que és pitjor estar fora que dintre de la zona euro.

6.- AFEBLIR I DERROTAR TOTES LES LLUITES

Què cal fer davant tot aquest panorama? Per tasques d'urgència extrema i de poc temps disponible davant la gravetat de la crisi, l'ordre de les mesures burgeses és el següent: Pujar els impostos a les classes treballadores i en bastant menor mesura a la classe dominant. Endurir encara més

l'atac del nacionalisme espanyol als drets democràtics dels pobles que oprimeix. Preparar ràpidament una altra contrarreforma laboral i social que augmenti els beneficis empresarials i afebleixi al moviment obrer perquè no pugui resistir, augmentant alhora l'opressió de les dones, emigrants, joventut, etc. I enfortir tant com sigui possible l'afeblit imperialisme espanyol sobretot contra els pobles de Pàtria Gran americana. Ara bé, una anàlisi crítica ha de començar pel problema clau per a entendre la viabilitat de l'atac de la burgesia, a saber quines forces organitzades ha d'aixafar l'Estat per a accelerar els plans burgesos?

Les nacions oprimides estem sent rebregades cada vegada més en benefici del capitalisme estatal, i això és tan obvi que no ens hi estendrem aquí, a més cada poble ha d'expressar-se per si mateix mitjançant els instruments organitzatius que estimi convenients. El que està ocorrent en la part d'Euskal Herria sota dominació espanyola és un botó de mostra del que poden arribar a sofrir la resta de pobles conforme avancin en els seus drets. La Llei de Partits seguirà estenent-se en la seva aplicació en la mesura de les necessitats repressives espanyoles. Són menys coneguts, per desgràcia, els efectes destructius de l'imperialisme espanyol en altres continents, sobretot en el Carib, Centre i Sud-amèrica, però no podem estendre'ns ara en aquesta qüestió. Finalment, les classes treballadores, sense majors precisions aquí quant a la seva identitat nacional perquè hauríem de fer moltes precisions estadístiques, estan sota unes condicions tremendes no només d'explotació, com veurem, sinó sobretot d'indefensió legal. Per exemple, en la primera meitat de 2008 gairebé la meitat dels assalariats no tenien cap conveni a partir del qual desenvolupar les seves lluites i reivindicacions, i més del 50% no podia participar en eleccions sindicals.

La burgesia pot aixafar molt més fàcilment a una classe obrera que es troba en aquestes condicions d'indefensió, degudes en bona part a la tasca del sindicalisme burocràtic i la política reformista, que des dels denominats Pactes de la Moncloa en 1977 s'han precipitat en l'abisme de la col·laboració interclassista. Inquestionablement, també hi ha altres factors que expliquen la indefensió obrera i popular en bastants zones de l'Estat, que no en totes. Una d'elles, i molt important, és la coerció sorda del capitalisme en el procés productiu, que es reforça amb els efectes paralitzants de la desestructuració del moviment obrer pels canvis productius introduïts per la burgesia.

En realitat, el que està ocorrent és que la burgesia espanyola avança de forma accelerada en la imposició d'un Estat policial-repressiu ideat per a contenir les previsibles lluites de tot tipus que poden sorgir en resposta a la crisi. De fet, a mitjan 2008 l'Estat espanyol tenia la taxa més alta de reclusos de la UE, 157 per cada 100.000 habitants. De fet, ara mateix té la taxa més alta de presoners i presoneres polítiques, així com de policies per habitant en una zona ocupada per ell, com és Euskal Herria. De fet, les tortures són denunciades com pràctiques corrents pels organismes internacionals, i el tancament de mitjans de premsa, il·legalitzacions de partits i prohibicions de tot tipus són pràctiques permanents.

La desestructuració del moviment obrer és inherent a tota crisi capitalista perquè el tancament d'empreses, a l'atur i a la subocupació, al costat de l'economia submergida, etc., danya amb especial força al moviment obrer conscient i organitzat. La patronal té els seus propis sistemes repressius, les seves llistes negres, les seves xivatos i confidents, i amb l'ajuda dels aparells repressius i judicials, i la col·laboració político-sindical reformista, la patronal cerca metòdicament colpejar primer i sobretot al sindicalisme sociopolític, al moviment obrer lluitador.

Una part de la indefensió sindical, per exemple, prové de l'enorme economia submergida, de l'emigració, de les petites empreses en les quals manen relacions d'autoritat personal directa.

S'ha estimat que l'economia submergida espanyola ha arribat en l'estiu de 2009 al 30% del PIB. A la fi de 2008 s'estimava que podia representar el 23%, ni més ni menys que 10 punts més que la mitjana de l'eurozona. En l'estiu de 2008 s'estimava que un de cada 5 euros, un 20%, escapava del control públic, i altres investigacions diuen que en la primera meitat d'aquest any l'economia

submergida era entre el 15 i el 20% del PIB ocupant del 12 al 18% de la població activa. La impunitat creixent d'aquesta economia revela la debilitat estructural de l'Estat per a dirigir una part apreciable de l'economia real. En realitat, per a una burgesia que només pensa en el seu guany immediat i que el moviment obrer no es revolti per la seva explotació i empobriment, l'augment del diner negre i incontrolat, il·legal, solament és un benefici, encara que a la llarga sigui una ruïna. Centenars de milers de persones empobrides i precaritzades assoleixen uns eurites de més per a anar fent en l'economia il·legal, submergida, i això ajuda a la “pau social”, esclavitzà i desmobilitza. Encara que a l'acabar l'estiu descendeixi una mica aquest 30% submergit, tornarà a recuperar-se quan sigui necessari, i cada vegada ho és més.

L'enorme massa d'atur, subocupació i precarització aporta la mà d'obra esclava que es deixa explotar salvatgement en l'economia legal i submergida. Les dones, sobretot les emigrants, són preses fàcils per als taurons capitalistes. En condicions d'explotació “normals”, l'economia submergida no és una sortida sinó només per a les fraccions més desesperades de la classe obrera, però quan la crisi i un atur estable massiu colpegen, llavors desenes de milers d'esclaus assalariats busquen un amo que els exploti amb la condició de poder sobreviure, encara que sigui en les pitjors condicions i renunciant a l'essència humana, és a dir, a la rebel·lió contra la injustícia.

7.- L'EMPOBRIMENT COM ARMA BURGESA:

Quan el 63% de la gent cobra menys de 1.100 € al mes, i una part majoritària amb prou feines els 800-900 €, sempre hi ha mà d'obra amatent al sacrifici. A més, si bé la pobresa va romandre “estable”, no va descendir, entre 1994 i 2007 malgrat l'enriquiment oficial, afectant com a mínim al 20% de la població, segons algunes estadístiques, altres més recents com les de l'OCDE de començaments de 2009 indiquen que la pobresa real, no l'oficial ni estadística, podria ser del 30% de la població espanyola. En aquests mateixos mesos inicials, la Comissió Europea advertia que l'Estat espanyol era el segon país de la UE amb major risc de pobresa, només superat per Letònia. Pobresa que colpeja sobretot a persones majors, dones i joves, que en 2008 havien de dedicar més del 86% del seu sou a pagar el cost del seu habitatge. A l'agost de 2009 s'ha tornat a confirmar que el salari mínim estatal, 728 €, té una diferència del 38,73% amb el britànic, del 81,45% amb el francès, del 90,52% amb el belga i del 125,5% amb el luxemburguès.

Una pobresa en augment amb especial impacte negatiu en la infància, com ho van confirmar demoledirs informes d'UNICEF i La Caixa de març de 2009 que mostraven que la pobresa infantil posa a l'Estat espanyol a la cua de la UE, mentre que per a estiu de 2009 eren ja 600.000 les persones que menjaven solament gràcies a la caritat privada o pública, mentre que altres informes afegixen que un milió de persones reben aliments de distintes ONGs. El 2008, ni més ni menys que 4 milions pensionistes cobraven menys de 600 €, i d'aquests, més de 460.000 cobraven just 300 €. La lluita contra la pobresa, les ajudes socials, són part de la despesa social. El capitalisme espanyol és un dels que menys gasten en ajuda social a les classes explotades. En 1993 la despesa social suposava el 24,4% del PIB, però en 2005 havia baixat al 21%, quan la mitjana de la UE era el 28%. El que no s'inverteix en despesa social va directa o indirectament a les butxaques de la burgesia, l'Església, la Monarquia, l'exèrcit, i també en ajudes a les transnacionals d'altres Estats perquè es quedin en l'espanyol. En la primavera de 2009 el 25% famílies amb tots els seus membres en atur no rebia cap ajuda pública. A la fi de setembre de 2009 la Comissió Europea ha informat que la protecció social espanyola és una de les més ineficaces de la UE i que en 2007 el 16% de la població europea tenia risc de caure en la pobresa, mentre que el risc en l'Estat espanyol era del 20%. La crisi actual ha incrementat aquest risc. I per no estendre'ns, veiem que a la fi de 2009 i en alguna cosa tan decisiu com és la salut per a les classes treballadores, el sistema sanitari espanyol ocupa el lloc 21 d'una llista de 33.

En aquestes condicions la proposta del banc suís UBS, famós per la serietat burgesa dels seus informes, proposa que per a recuperar la competitivitat han de baixar-se un 10% els salaris ni més ni menys que durant una dècada, fins a 2019. En realitat, els salaris reals, és a dir, la capacitat de compra, venien baixant des de feia anys, descens que explica per què són dels més baixos de l'OCDE i de la UE-15. L'OCDE va demostrar a l'estiu de 2008 que els salaris estatals duïen una dècada baixant i que en 2006 també havien baixat un 0,7%. Sense estendre'ns molt, alguns estudis indiquen que el salari representava el 51% del PIB de 1991 baixant al 47% en 2005, amb l'agreujant que s'havia produït un augment de població obrera. Altres estudis sostenen que els salaris reals romanen estancats des de 1980.

Hi ha estudis que diuen que entre 1994 i 2007 la renda dels assalariats ha disminuït del 54% al 50% de la renda total. Entre 1981 i 2000 la productivitat va pujar un 40% i els salaris un 15%. La propietat i la riquesa es concentren cada vegada més en la minoria burgesa: en 2002, el 10% de les famílies més riques percebien 85.100 € anuals, pujant a 85.800 en 2005; mentre que el 20% de les famílies més pobres en realitat van perdre, en baixar de 8.700 € en 2002 a 6.900 en 2005. Altres investigacions indiquen que el 10% inferior rep el 61% de la renda familiar terme mitjà, mentre que el 10% superior rep el 214%. Vist a més llarg termini, tenim que la burgesia ha pujat la seva participació en el PIB d'un 25% el 1967 al 40,1% el 2006.

8.- LA FISCALITAT COM ARMA BURGESA:

La fiscalitat espanyola és una dels més febles, injustes i reaccionàries. La burgesia amb preu feines necessita defraudar al fisc perquè aquest amb prou feines li exigeix diners, però quan l'hi exigeix immediatament li ofereix vies legals de descomptes que reduïxen les seves cotitzacions al disposar de tipus del 1% mitjançant el SICAV. I quan, malgrat totes aquestes facilitats, la burgesia vol defraudar en la seva declaració de renda, ho fa amb gairebé total impunitat. De fet, solament el 3% dels contribuents declaren ingressos majors de 60.000 €, i el 75% dels empresaris declaren com si cobressin 1000 € o menys al mes. Per contra, les famílies treballadores han de cotitzar amb tipus del 18% de mitjana. Com més diners es tenen menys es declara: no declaren el 86% dels que ingressen més de 10 milions d'€ i el 45% dels que ingressen de 1 a 10 milions.

La recent reforma fiscal imposada pel PSOE fa que ni més ni menys que el 96% de les pujades d'impostos recaiguin sobre les rendes baixes i mitjanes, mentre que les rendes empresarials gaudeixen d'una reducció del 25 a 20% en l'Impost de Societats. La pujada de l'IVA també recau sobre les i els treballadors perquè llevat de alguns pocs productes bàsics que segueixen amb un IVA del 4%, la resta ha pujat del 16 al 18%, i la majoria immensa són de consum comú, popular. Al començament de 2009 es va saber que més de mil inspectors d'Hisenda deixaven d'investigar a les grans fortunes, les que més defrauden, i es dedicaven en exclusives a controlar a les petites empreses, autònoms i assalariats amb sous mitjans.

Quina importància tenen aquestes dades? Tota. La fiscalitat ha estat històricament una de les causes fonamentals de les sagnants revolucions burgeses, ja que aquesta classe volia saber com i en què es gastaven els seus impostos, en capritxos de la monarquia, noblesa i Església, o a donar suport a la indústria i al comerç. Les burgesies revolucionàries mai haguessin acceptat que la Hisenda real només investigués el 1% de les monedes d'or i dels bitllets de més valor, com ocorre en la Monarquia espanyola en la qual s'ha investigat només l'1% de tots els bitllets de 500€. Qui controla a la resta i per a què? Un fisc just i sanejat en el sentit burgès, que permeti ajudar a la indústria, ha estat una reivindicació permanent de les burgesies progressistes. Una Hisenda Pública amb recursos per a decisives inversions a llarg termini, per a sostenir el deute públic, per a sufragar l'educació, la sanitat, el transport, etc., i per a apaivagar al moviment obrer corrompent i comprant als sindicats i partits, tot això ha estat un senyal d'identitat de les burgesies “democràtiques”. Algunes estimacions sobre el frau suggereixen que atès que la pressió fiscal suposa un terç de l'economia, el frau estimat és d'uns 70.000 milions d'€, i que si es combatés el frau amb serietat política l'Estat augmentaria els seus recursos anuals en 100.000 milions d'€.

Per exemple, una estratègia d'alta productivitat i qualificació de la força de treball exigeix d'unes inversions globals sostingudes en el temps que solament poden garantir-se, entre altres coses, gràcies a un efectiu sistema fiscal que aportï els capitals necessaris. Alhora, perquè hi hagi un bon sistema fiscal, els professionals de la política i la burgesia en el seu conjunt han de tenir la suficient coherència, dignitat i preparació. Un Estat mai funcionarà bé quan en 2008 ni més ni menys que el 20% dels electes senadors i parlamentaris han tingut “activitat zero”, sent molt reduïda la de la resta, com ocorre en l'Estat espanyol, i quan la corrupció política i econòmica és una realitat estructural que no espanta gairebé ningú i que amb prou feines suposa costos electorals. Un Estat amb sistema fiscal feble acaba depenent de la voluntat capritxosa de la fracció de la burgesia en el poder en cada conjuntura política, gairebé en cada canvi de govern, el que pot impedir una línia estratègica decisiva per a augmentar la productivitat. Per exemple, el sistema educatiu crucial en tots els sentits. Investigacions molt recents en els EEUU indiquen que una de les raons de la seva reculada econòmica radica en la creixent negligència del seu abans prestigiós sistema educatiu i universitari. En l'Estat espanyol, al setembre de 2008 un estudi indicava que cada vegada era menys rendible estudiar una carrera universitària espanyola perquè si en 2001 un títol garantia cobrar un 73% més de mitjana que els que només tenien graduat escolar, aquest avantatge va decreïxer a un 47% en 2008 mentre que en els països més desenvolupats es mantenia en el 60%. A la fi de 2008 dos estudis confirmaven el nociu efecte de la incultura mitja espanyola en l'economia, el primer mostrava que la universitat espanyola era la pitjor dotada dels 17 països més

desenvolupats; i el segon deia que el fracàs escolar, un dels majors d'entre els països desenvolupats, i el mal sistema educatiu llastraven l'economia al no poder qualificar per força de treball, i que aquest llast augmentaria al retrocedir per la crisi el pes de la construcció i del turisme en el PIB estatal. Aquestes alarmants dades van ser reforçades al començament de 2009 quan un altre informe descobrí que més del 50% del professorat de primària i secundària no s'atrevia per ignorància a usar Internet en l'escola, malgrat disposar d'aquesta tècnica imprescindible. Però el consol venia d'un altre estudi de pocs dies abans que reafirmava quelcom vital per a l'enorme economia submergida espanyola: l'Estat espanyol és el primer consumidor de drogues de la UE. Per a què serveix la ciència quan ja n'hi ha prou amb la droga?

9.- PERSPECTIVES:

Molt probablement el capitalisme estatal superarà malparat la crisi econòmica, però no la crisi espanyola en si mateixa, com a totalitat que mina les arrels de l'Estat. Fins i tot la sortida del component econòmic de la crisi espanyola serà parcial i insegura, i a costa d'una severa reculada en les condicions de vida i de treball de les classes i nacions explotades, de les dones, persones majors i immigrants, fonamentalment. Cal dir que les crisis merament econòmiques tendeixen a recuperar-se per la simple acció de les lleis físiques, de l'entropia, de la llei de la gravetat, de la finitud dels materials concrets, és a dir, que les màquines rentadores, els frigorífics, els mobles, etc., acaben espatllant-se, i cada determinat temps es reactiva la producció encara que només sigui per a fabricar noves sabates que suplantïn a les ja gastades del tot. Són fases econòmiques inevitables perquè res és etern i immutable, tot pereix, com ho ha demostrat la dialèctica materialista.

Però la crisi espanyola romandrà latent encara que, en aparença, s'hagi solucionat durant un temps. Subsistirà malque bé, cada vegada més arraconada per l'emergència de noves potències, per la força recuperada d'alguns dels actuals imperialismes que haurien de reorganitzar-se per a mantenir les seves posicions de poder. Però sobreviurà en la mesura que les nacions oprimides i les classes explotades deixem que sobrevisqui. Afirmar aquest principi d'acció conscient, el famós i decisiu "factor subjectiu" és imprescindible. Cap poder burgès cau per la seva pròpia podridura. La pròpia naturalesa del capitalisme explica que la seva supervivència tendeixi a recuperar-se si no troba el sepulcrer que acabi amb ell. D'aquí, d'aquesta constància històrica, les creixents mesures de repressió preventiva que imposa l'Estat per a arrancar d'arrel les tiges verdes de l'esperança humana. Les cinc grans qüestions plantejades per aquesta nova coordinació independentista i internacionalista palpiten en l'interior de les contradiccions estructurals analitzades dalt. No es pot separar, per exemple, l'opressió de sexe-gènere de la taxa de benefici, però tampoc de la tortura i de l'opressió nacional; ni es pot separar la Llei de Partits de la necessitat del nacionalisme imperialista espanyol per assegurar la solidesa del seu mercat. Tampoc es pot separar la crítica radical i contundent a l'euroimperialisme i a la Unió Europea de les necessitats cegues del capitalisme espanyol de pujar almenys a l'últim vagó d'aquest tren per a mantenir-se dintre del bloc hegemònic mundial. Cap de les cinc grans denúncies pot explicar-se si no és mitjançant la interacció entre la crisi espanyola i la crisi mundial del capitalisme. De la mateixa manera, les nacions oprimides sabem que el nostre futur, a més de dependre en primer lloc de la nostra capacitat de lluita, també depèn de com l'enfilem dintre de la lluita mundial i, per a bascos i catalans especialment, de com l'enfilem també en les lluites contra l'imperialisme de l'Estat francès i de la UE.

L'actual crisi espanyola pot accelerar l'alliberament dels pobles i de les classes sempre que sigui estudiada i superada en el seu essencial component polític, és a dir, la política com síntesi de totes les contradiccions, com síntesi de l'economia i com síntesi del poder. La política com a expressió de la forma de propietat. La burgesia estatal creu que les nacions no espanyoles, les classes treballadores, les dones, les forces productives i l'excedent social acumulat, creu que tot això, fins al plor i el riure, li pertanyen, són de la seva propietat privada. Aquí radica el secret de la seva política i del seu poder. La crisi espanyola mostra que aquest poder troba cada vegada més resistències, i que aquesta propietat privada està en qüestió pels independentisme i per l'internacionalisme, per la lluita de classes i de sexe-gènere. Fa diversos segles el poder espanyol creia ser propietari etern de mig món, però ha fracassat en les seves guerres criminals i genocides per a mantenir intactes els seus dominis. I en l'actual context, el nacionalisme imperialista espanyol solament pot sobreviure incrementant la violència i el terrorisme.

La lluita per la democràcia socialista apareix, per tant, com l'eix decisiu en les seves dues formes dialècticament unides. Democràcia quan tots els drets per a totes les necessitats, i socialisme quan propietat pública per a totes les necessitats i tots els drets. Així, la democràcia socialista és inconcebible sense el dret a l'autodeterminació i a la independència; sense el dret a la democràcia directa i al control obrer i popular; sense el dret a la possessió del propi cos i de la pròpia vida; sense el dret a la identitat i a la cultura pròpia i pública; sense el dret a la terra i a la fàbrica, a l'aire i al silenci, a la vida i al plaer; sense el dret a l'autodefensa i a la rebel·lió en compliment del decret

pel preàmbul de la Declaració Universal dels Drets Humans. Però aquets drets humans concrets són antagònics amb la propietat privada, amb l'Estat espanyol.